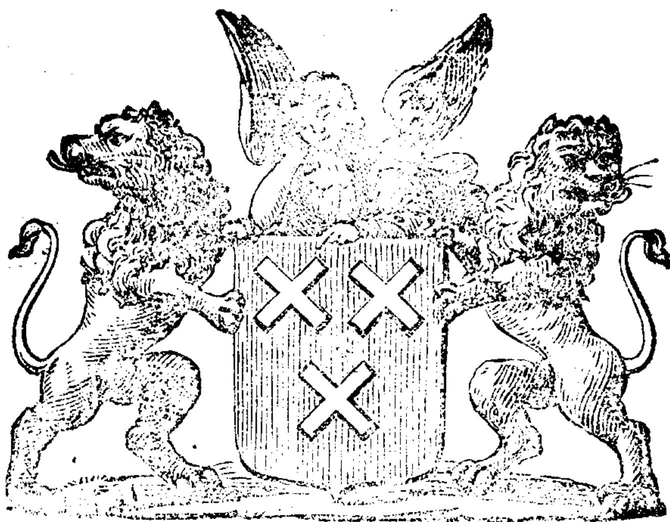
No. 1. 1833

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 1 Januarij.

Bij het begin des jaars.

Ziedaar wederom den dag, waarop, het verledene met zijne herinneringen en de toekomst met hare verwachtingen, in meer dan gewone levendigheid voor onze verbeelding verschijnen. Wanneer wij onzen blik werpen verder dan ons Vaderland, en wij den geheelen loop der wereldgebeurtenissen in het afgeloopen jaar gadeslaan, dan treft ons menig pijnlijke herinnering. Het menschdom, zegt men, gaat steeds voorwaarts, voorwaarts in geest- en verstands-ontwikkeling, voorwaarts in beschaving, voorwaarts in zedelijkheid en deugd. Wij gelooven dit ook, onder zekere bepalingen: maar men behoeft waarlijk geen somber en zwaartillend filosoof te wezen, om het er voor te houden, dat het vervlogen jaar ons van dien voortgang inderdaad al zeer weinige bewijzen heeft opgeleverd.

Verwondert gij u misschien, Lezer, en meent gij, dat de voortgaande *geest- en verstandsontwikkeling* van het menschdom in den toenemenden bloei van letteren en wetenschappen ook dit jaar, is zigtbaar geweest? Helaas! zoo de letteren en wetenschappen het verslag harer lotgevallen over het jaar 1832 zullen gedaan hebben, vreezen wij dat de slotsom zijn zal: Een Göthe, een Cuvier, een Bilderdijk minder, en eenige honderden couranten-artikelen, een aantal vodderijen en een twist-literatuur over de cholera meer.

Maar in de *beschaving* van het menschdom zal men dan toch voor 't minst in 't afgeloopen jaar geen teruggang ontwaard hebben. — Zeker heeft men ook nu veel ruwheid van vroegere tijden niet bespeurd. Den koning van Engeland mogt uit moedwil een steen naar het hoofd geworpen, op den koning van Hongarije een pistoolschot gelost worden; hier en daar mogt men elkander plunderen, naar weerlooze gevangenen en gekwetsten met straatsteenen en slijk smijten; een Oostersche despoot moge in de nabij zijnde instorting van zijnen troon in Europa de vrucht zien eener mislukte poging om zijne onderdanen te beschaven: dit alles behoort tot de uitzonderingen; en is het niet een blijk van hooge beschaving, hetgeen wij de meest beschaafde natie met zoo goed gevolg hebben zien beproeven, om zonder bitterheid, zonder vijandschap, in vollen vrede, het moordspel van den oorlog te vertoonen, en aan Europa te doenzien, hoezeer zij de kunst van vernielen heeft volmaakt.

Maar dan *zedelijkheid en deugd?* — Ja, in de geschiedrollen van Botany-bay en in de Policie-archieven van Parijs zal het jaar 1832 eene merkwaardige plaats beslaan; en ziet dan eens die twee koninklijke broeders elkander bevechten met eene vinnigheid, als of wij in de dagen waren van Edipus; en vestigt dan eens, zoo gij nog gelooft, dat de zedelijkheid in dien jaarkring voortgangen heeft gemaakt, het oog op dat Labyrint van ongeregtigheden, door de Europesche diplomatie opgetrokken. Heeft niet ook daarin het halfslachtig gedrogt der revolutieleer in het afgeloopen jaar zijne offers verslonden? En zal nu het jaar 1833 ons het zwaard van Theseus en de draad van Ariadne aanbrengen? Ziet daar aller vraag, maar waarop niemand het antwoord kan geven. Dat weet Hij alleen, die de loopbaan geregeld had der komeet, welke door hare nabijheid onzen aardbol schokken of vernielen zou, terwijl zij naauwelijks door het gewapend oog van eenige sterrekundigen waargenomen is; Hij die zoo vele menschen-ligchamen tot stof heeft doen wederkeeren, en zoo vele verstanden beschaamd heeft gemaakt door eene ziekte, welker aard en wezen de menschelijke trots moet bekennen niet te hebben kunnen doorgronden; Hij, eindelijk, die, wat ook de dwaasheden der menschen verwarren en beroeren mogen, aan de jaargetijden hunnen vasten loop geeft, en, hoe duister ook de toekomst moge wezen, ons dit althans met vertrouwen te hopen geeft, dat de zegeningen eener weldadige natuur ons niet zullen ontbreken.

Wij zijn den nu geëindigden jaarkring ingetreden met den wensch, dat wij op dat jaar, bij deszelfs sluiting, althans met betrekking tot ons vaderland, de spreuk konden toepassen van den wijzen koning der oudheid: » *Het einde eenes dings is beter dan zijn beginsel.*" En is nu die bede verhoord geworden? Met opzigt tot ons vaderland durven wij zeggen: Ja. Wij kennen thans volkomener onzen toestand. Vele gevaarlijke begoochelingen zijn in den loop van dit jaar verdwenen. Wij hebben ondervonden, dat, zoo wij, onder Gods zegen, ons zelve niet helpen, niemand ons helpen zal, en wij onherstelbaar verloren zijn. Wij hebben daarbij onze krachten leeren kennen. Aangevallen door twee Mogendheden, wier beide hoofdsteden alleen bijna zooveel inwoners tellen, als ons geheele vaderland, hebben wij eene houding kunnen aannemen, welke allerwege ontzag heeft ingeboezemd. Onze Regering heeft, niet alleen door standvastigheid, maar ook door eene meer vertrouwelijke openhartigheid, zich de liefde der natie in verhoogde mate verworven. Onze vertegenwoordigers hebben, door eene plegtige betuiging van eenstemmige gezindheid tot grootmoedige volharding, maar tevens door bewijzen eener edele zelfstandigheid, een eenig voorbeeld aan Europa gegeven. Onze kooplieden hebben zich tot de grootste opofferingen voor het vaderland bereid betoond. Ook bij eene overspannene krachtsontwikkeling hebben wij gezien, nog niet noodig te hebben buitenlands te gaan handelen, om *de zenuw des oorlogs* te bekomen. Ons leger is toegenomen in sterkte, in geoefendheid, in zedelijke kracht. De roem van Hollandsche dapperheid klinkt van de puinhoopen des kasteels van Antwerpen de wereld door, en het tijdelijk, welligt kortstondig, gemis van 6000 moedige strijders, wordt vergoed door de verhoogde geestdrift hunner spitsbroeders in het leger, om den smaad hun aangedaan, bloedig te wreken. Ja, waarlijk, wanneer wij dit alles overwegen, en bedenken dat vooral de laatste maanden des vervlogenen jaars die uitkomsten hebben aangebragt, dan mogen wij wel zeggen: Onze bede is verhoord! *Het einde was beter dan deszelfs beginsel.*

En nu, daar wij eenen nieuwen jaarkring intreden, wat blijft ons over, dan, met vertrouwen op den grooten Wereldregeerder, elkander kracht toe te wenschen, om de verlichting, de beschaving, de veredeling onzer medemenschen te helpen bevorderen; om onze talenten en vermogens toe te wijden aan het dierbaar Vaderland; om de zaak van orde en vrijheid voor te staan, nationaal en personeel; opdat, welke stormen ook over ons Vaderland woeden mogen, aan ieder onzer voor 't minst bij het einde dezes jaars zijn geweten moge toeroepen: » Gij hebt uwen pligt gedaan."

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zondag en Maandag den 30 en 31 December, ehelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten December.

Luidens de berigten uit Brussel van heden, heeft het fransche leger zijnen terugtogt aangevangen. De brigade kavallerie van den generaal *Simonneau* is op marsch; hare voorhoede stond te Berchem; de laatstelijk aangekomene reserve-divisie infanterie, onder den generaal *Schramm* heeft reeds gisteren eene beweging tot achter Mechelen gemaakt; de 2de divisie, onder den generaal *Achard*, zou heden vertrekken en tot geleide strekken van een deel van het garnizoen der citadel; de 3de divisie, onder den generaal *Jamin*, moest van daag den weg naar Brussel inslaan. Met het vervoer van het materieel is men ook begonnen; de meeste batterijen zijn ontwapend en een deel artilleristen is naar Boom gezonden om voor de inscheping van het materieel te zorgen; de wagens tot het groot artillerie park behoorende zijn gisteren morgen op weg gegaan. Omtrent het vertrek van het garnizoen der citadel wordt gezegd, dat hetzelve in twee detachementen naar Frankrijk op weg zou gaan; het eerste gedeelte van daag, het tweede op morgen. De generaal *Chassé* schijnt de citadel reeds verlaten te hebben, immers de brusselsche bladen houden, dat dezelve gisteren Brussel doorgekomen was, naar Frankrijk zich begevende. De overgave van de citadel en de forten, welke heden moest geschieden, is uitgesteld tot na het vertrek van het hollandsch garnizoen en zou nu aanstaanden maandag plaats hebben. Vorst *Leopold* wil, tot nadat die overgave plaats gehad heeft, in Antwerpen verblijven; hij heeft een zestal stukken geschut, niet door hem veroverd, maar door de Franschen in de citadel gevonden, aan deze laatsten tot een aandenken vereerd.

Het blijkt uit de belgische berigten van heden niet nader, of een deel van het fransch leger, zooals *l'Emancipation* gisteren wilde te verstaan geven, vooreerst in Belgie verblijven zal; integendeel schijnt het bevel tot den terugtogt algemeen te zijn gegeven, en men dus alzoo ook van het ontwerp te hebben afgezien, om de

forten Lillo en Liefkenshoek te bemagtigen, 't welk in dit saizoen voorzeker hoogst moeijelijk, zoo niet onmogelijk is. Volgens een der Antwerpsche bladen zou die taak aan de diplomatie verblijven.

— Zoo men het brusselsch blad *l'Indépendant* kan gelooven, zou de maarschalk *Gerard*, op daartoe ontvangen bevel uit Parijs, den generaal *Chassé* hebben aangeboden, om hem en het garnizoen in vrijheid te stellen, zoo hij zich verbond, dat noch hij, noch de troepen, tegen Frankrijk of deszelfs bondgenooten zouden dienen; de generaal had, gelijk men denken kan, dien voorslag afgewezen.

— De beide belgische brigantijnen, de *Congres* en de *quatre Journées*, moeten de Schelde tot bij de Kruijsschans en het fort St. Maria afzakken en daar blijven post vatten. Voor Austruweel en Kattendijk zijn een paar kanonneerbooten komen liggen. Op de beneden-Schelde heeft men te Antwerpen eergisteren bijna den geheelen dag en gisteren op den middag bij vernieuwing, het geschut gehoord; het waren, zeide men, schermutselingen tusschen onze vloot en de Franschen op de beide oevers zich bevindende.

— Men leest in het *Journal d'Anvers*: » Onze stad krijgt haar levendig voorkomen van lieverlede terug. De menigte vreemdelingen, die er heen stroomen en de tegenwoordigheid van een groot getal fransche officieren verspreiden leven en beweging. Eenige beroepen zullen deze vermeerdering in de bevolking voor het oogenblik, gevoelen. Men merkt intusschen op, dat een groot getal winkels nog gesloten is, terwijl zij in de voordeelen dezer buitengewone beweging reeds konden deelen.

Hetzelfde blad meldt, dat laatstleden maandag, bij het bezetten van de posten der citadel door de fransche troepen, een fransch kapitein van het 7de regiment, die de wallen van het kasteel rondwandelde, eensklaps uitgleed en in de gracht viel, waarop terstond een jong soldaat van de bezetting toeschoot, den drenkeling naspong en hem, met eigen levensgevaar, redde.

— Volgens *den Lynx* beloopt het bedrag eener eerste ingeschrevene lijst, ten behoeve onzer dappere verdedigers van de citadel, eene som van 943 guldens en 50 cents; het montant eener tweede bedroeg ruim 1000 franken: omgeveer een honderd-vijftigtal personen hadden ingeschreven, waaronder ook een aantal Antwerpenaars, terwijl het *Journal du Commerce* aankondigt, dat er ook in die stad lijsten van inteekening in omloop waren, en eenige lieden voor eene som van honderd guldens hadden geteekend, om als 't ware - naar gemeld dagblad vermeent - zooveel mogelijk de smet daardoor uit te wisschen, voor de gruweldaad door eenige ellendigen jegens weerlooze gevangenen gepleegd.

— De belgische senaat houdt zich met de beraadslaging over het budget der middelen en wegen bezig. Bij de afgevaardigden heeft de heer *Gendebien* een voorstel gedaan, strekkende, uit overweging - zoo de considerans luidt - van de diensten door het fransch leger in 1831 en 1832 aan Belgie gedaan; voorts, uithoofde door de revolutien van Julij en September Frankrijk en Belgie hunne vrijheid herwonnen en het juk van het heilig verbond verbroken hadden, en aangezien de leeuw van Waterloo beide landen verfoeilijk was, omdat dezelve de voorbijgaande zege van het woest geweld op de beschaving (!) vereeuwigde, — dat 1°. de belgische natie dankzeggingen aan het fransch leger en deszelfs legerhoofden zou brengen en 2°. dat de leeuw van Waterloo in bommen en kogels zou versmolten worden, voor de verdediging der vrijheid en onafhankelijkheid van de beide natien, en dezelve door een lijkgesteente of grafnaald met de kleuren van beide volken zou worden vervangen. De kamer heeft begrepen de ontwikkeling van dit voorstel in eene volgende zitting te moeten aanhooren. -- In dezelfde zitting is door de afgevaardigden een ontwerp goedgekeurd, waarbij een crediet van 12 millioenen franken voor de maanden Januarij en Februarij aanstaande, aan den oorlogsminister worden toegestaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten December.

Het ministerie zal, naar men verneemt, binnen weinige dagen aan de kamer van afgevaardigden een ontwerp van wet voorleggen, waarbij de middelen worden aangeprezen, om door de westelijke departementen onderscheiden groote wegen en andere middelen van communicatie, te openen. De wetgevende kamers houden zich overigens dezer dagen meestal in de bureaux met het voorloopig onderzoek der voordragten bezig. Van het ontwerp van wet, waarbij het lot der hertogin *van Berry* zoude beslist worden, wordt geen gewag meer gemaakt.

— Onder de ontelbare menigte petitien en adressen, die door de koningsgezinde dagbladen, ten aanzien dezer doorluchtige gevangene worden medegedeeld, vindt men er onder anderen twee, door den baron *Fitz-James* en den graaf *de la Ferronais*, vroeger minister van buitenlandsche zaken, aan het ministerie gerigt, waarbij deze beide personen zich aanbieden, om zich in de plaats der hertogin *van Berry* in gijzeling te stellen, zich met de verantwoordelijkheid van hetgeen zij, na het bekomen harer vrijheid, strafbaar mogt ondernemen, belastende.

— Te Montbrison zullen eerstdaags voor het hof van assises worden te regt gesteld, de personen die in de zaak der stoomboot *Carlo Alberto* betrokken zijn.

— De inspectie van het Noorder-leger, door den koning te houden, zal eenige dagen later plaats hebben, dan gisteren door de dagbladen werd aangekondigd. Z. M. zal den 8sten en 9den Januarij te Rijssel, den 11den en 12 te Valenciennes en den 14den te Douay verblijven.

— De Oostenrijksche en Pruissische gezanten hebben gisteren wederom eene conferentie met den minister van buitenlandsche zaken gehad. De heer *de Broglie* heeft, zoo men zegt, explicatien gevraagd, ten aanzien van een besluit van het kabinet van Berlijn, waarbij gelast wordt, dat ieder regiment der Pruissische armee met een geheel bataillon zoude versterkt worden. Men voegt er echter bij, dat de heer *de Werther* zoude geantwoord hebben, dat dit slechts eene reglementaire bepaling was, waardoor de krijgsmagt met der daad geene verandering onderging.

— Van Bayonne schrijft men, dat de nieuw benoemde minister van oorlog te Madrid en de Spaansche gezant aan het hof van Berlijn beide die stad zijn doorgereisd, zich naar de Spaansche grenzen begevende. Voorts moet de minister van buitenlandsche zaken heden vrij gewigtige depeches van onzen gezant, den heer *de Rayneval*, hebben ontvangen, welke dadelijk aan den koning in het bijzijn van den maarschalk *Soult* zijn medegedeeld. Derzelver inhoud zoude op verre na niet gunstig luiden voor de zaak der meer gematigde partij, aan wier hoofd de koningin zich heeft gesteld. Men zegt dat ten gevolge van dit een en ander op nieuw een observatie-korps aan den voet der Pyreneën zal worden vereenigd, met het doel om, zoodra het overlijden van koning *Ferdinand* het tegenwoordig bestuur te Madrid in nog hagchelijker toestand mogt plaatsen, de woelingen der karlisten, des noods door openlijke ondersteuning van het gouvernement, te keer te gaan.

— Heden (27 December) waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kont. 99,65; op tijd 99,70; de 3 pCt. kont. 69,70; op tijd 69,80; Nap. renten kont. en op tijd 82,40; Sp. perpet. 59 ½ kont. en op tijd; Cortes niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten December.

De *Staats-Courant* behelst heden de volgende:

LIJST van de officieren en soldaten der bezettingen van Lillo en Liefkenshoek, die den 23 en 23sten December jl. gesneuveld, gekwetst of vermist zijn.

Bezetting van Lillo:

GESNEUVELD: de fuselier Sinke.

GEKWETST: de fuseliers Jappes (sedert aan zijne bekomene wonden overleden), Stins, Bruin, Ham en Staal (de laatste naar de ziekenzaal te Bergen-op-Zoom vervoerd.)

Alle deze manschappen behoorden tot de 1ste en 2de kompagnie van het eerste bataillon der tweede afdeeling.

Bezetting van Liefkenshoek:

GESNEUVELD: de eerste luitenant Paravicini di Capelli, en de fuseliers Holzmuller en Visscher.

GEKWETST: de tweede luitenant Beelaerts van Blokland; de sergeanten Esschers en Themps; de korporaals Beauron, Holthuizen en Bosman; de fuseliers Vader, Bisschop, Mulder, Plesier, A. van den Berg en Verhagen. (Met uitzondering van Holthuizen, Bosman, Plesier, van den Berg en Verhagen, zijn deze gekwetsten naar Bergen-op-Zoom vervoerd.)

VERMIST: de korporaal Siliakus; de fuselier de Vruch (die bij den uitval van den 21sten eene wonde bekomen had en waarschijnlijk in 's vijands handen is gevallen), de fuselier Mol en de fuselier Kaffijn.

Deze officieren en soldaten behoorden allen tot de eerste en vierde kompagnien van het eerste bataillon der 9de afd, infanterie.

Te zamen dus 5 gesneuvelden of aan hunne wonden overledenen, 4 vermisten en 16 gekwetsten.

Bij de onderneming tegen den Doel van den 23sten December, zijn aan boord van Zr. Ms. fregat *Euridice*, of van dat schip aan den wal gedetacheerd, LIGT GEWOND geworden:

de luitenant-ter-zee der tweede klasse C. J. Speelman, de tweede luit. der mariniers J. B. 's Jacob, de adelborst der eerste klasse O. A. Uhtenbeck, de schiemansmaat J. Willems, de mariniers der derde klasse J. G. Jager, J. J. Madoe en H. van Houten, de matroos der tweede klasse G. Ponsen en de scheepsjongen W. Storm.

Voorts nog de mariniers der tweede klasse K. Zinger en J. Bernouw, en de mariniers der derde klasse P. Ter Heide en J. D. Wagenaar, welke vier tot equipage van Zr. Ms. korvet *Medusa* behoorden;

terwijl eindelijk van de equipage der *Euridice* ZWAAR GEWOND zijn: de marinier der tweede klasse C. H. Vredenbregt en de marinier der derde J. C. Kodritz.

— Stellige berigten bij de regering ontvangen, behelzen de navolgende bijzonderheden wegens het wedervaren tot op den 27sten dezer, van den braven kapitein ter zee *Koopman* en zijne dappere schepelingen, die zich sedert het vernielen hunner vaartuigen aan het Vlaamsche Hoofd hebben bevonden.

Nadat in den morgen van den 26sten dezer, de forten Burght en Austruweel door de Franschen in bezit waren genomen, is op den middag van dien dag een deel fransche infanterie naar het Vlaamsch Hoofd overgestoken, alwaar vervolgens de manschappen onzer landmagt de wapenen hebben nedergelegd, en met vaartuigen naar de citadel werden overgevoerd.

De kapitein *Koopman* met zijne onderhoorige officieren en manschappen aan het Vlaamsche Hoofd gebleven zijnde, verschenen aldaar in den avond van den 26sten, twee fransche staf-officieren, die den kapitein voornoemd aanzeiden, last te hebben bekomen, om den kommandant der marine naar het hoofdkwartier van den maarschalk *Gérard* over te brengen, en om aan de gezamenlijke officieren de wapenen af te nemen.

Met een diep geroerd gemoed, zagen zich dus onze zee-officieren genoodzaakt de wapenen af te leggen, die zij met zooveel eer voor koning en vaderland hadden gevoerd, waarop de kapitein *Koopman* op de hartelijkste wijze van hen afscheid nam. Het dringend verzoek van zijnen staf, om hunnen bevelhebber te mogen vergezellen en zijn lot te deelen, door de fransche officieren geweigerd zijnde, werd de kapitein *Koopman*, alleen door den luitenant ter zee der 2de klasse *Bruining* vergezeld, naar de citadel overgevoerd.

De officieren en verdere schepelingen van Zr. Ms. zeemagt voor Antwerpen, bevonden zich den 27sten nog aan het Vlaamsche Hoofd.

Uit de belgische bladen van gisteren blijkt, dat meergenoemde verdienstelijke vlootvoogd naar het fransche hoofdkwartier is gebragt,

door de Franschen als niet in de geslotene kapitulatie begrepen wordt beschouwd, en onder bewaring van een gendarme in gestrenge gevangenschap wordt gehouden.

— Er komt voortdurend eene menigte giften voor het vaderland, de gekwetsten en weduwen, en wezen der dappere verdedigers van het kasteel van Antwerpen, bij Z. Exc. den minister van finantien in. Ook de pogingen van de zich tot bijstand en belooning dier dappere krijgslieden of nagelatene betrekkingen te Amsterdam gevormde kommissie, worden aanvankelijk bekroond; reeds zijn ruim 14,000 gulden bij dezelve ontvangen.

— De eerste kamer heeft de begrootingswetten over 1833, mede aangenomen.

— Een engelsch koopvaardijschip, geenszins eene fransch oorlogsfregat, zoo vermeend was, is nabij het Vlie vast geraakt.

— Laatstleden vrijdag is van Vlissingen gezeild een kanonneerboot, gekommandeerd door den luitenant der marine *van den Broeke*, hebbende een sterk detachement matrozen, onder bevel van den luitenant *Dufes* aan boord, alle behoorende tot Z. M. linieschip *de Zeeuw*, welke manschappen op het fort Bath zullen worden gebezigd.

— Het Antwerpsch Handelsblad behelst heden de volgende berigten, waarin wij met leedwezen, welke zeker door het geheele leger zal gedeeld worden, onder anderen, het overlijden aan de gevolgen zijner wonden vermeld vinden, van den hoogst verdienstelijken kolonel *de Gumoens*, die tijdens het bombardement met levensgevaar zich naar de citadel begaf en daar de uitstekendste diensten bewezen heeft, tot hij, op den 22sten ll., door het springen eener bom op negen plaatsen gekwetst werd. Vrijdag laatstleden hielden bijzondere berigten uit Antwerpen nog, dat zijn toestand alle hoop overliet; deze hoop is echter ijdel geweest; de kolonel is in den nacht van vrijdag op zaturdag bezweken.

» Dezen morgen ten zeven ure is een deel van het garnizoen der citadel, uit 2500 man bestaande, op weg gegaan, onder geleide van fransche soldaten, om zich naar Duinkerken te begeven, welke plaats bepaaldelijk voor het verblijf der hollandsche gevangenen schijnt te zijn aangewezen. Dit eerste transport, waarbij de generaal *Favauge* zich bevindt, is over Burght gegaan, het zal waarschijnlijk morgen door het andere deel van het garnizoen gevolgd worden.

» De kolonel *de Gumoens* is dezen nacht in het militaire hospitaal gestorven. Deze verdienstelijke officier, op den 22sten December de ronde op de citadel doende, had door het springen eener bom negen wonden bekomen.

» De kolonel *Koopman* bevindt zich steeds te Berchem. Sedert gisteren avond heeft men de strenge bewaking van zijnen persoon verzacht; hij kan thans vrij iedereen ontvangen en is in een geschikter verblijf overgebragt.

» De matrozen, die, na de vernieling der hollandsche kanonneerbooten, naar het Vlaamsche Hoofd waren geweken, zijn dezen morgen naar de citadel geleid.

» Noch de groote vlag van de citadel, noch de admiraals-vlag, is als trophée naar Parijs gezonden, maar wel het vaandel der 10de afdeeling. De groote vlag en alle andere hollandsche vlaggen zijn verbrand geworden, voor het vertrek van den kolonel *Koopman* van het Vlaamsche hoofd."

— Het *Journal d'Anvers* vermeldt dat de kompagnie Fransche matrozen, onder den scheepsluitenant *Zuloff de Crequi*, welke reeds voor eenigen tijd in de omstreken van Antwerpen gekomen zijn, zich thans op het Vlaamsche Hoofd bevinden en zich bezig houden met de overblijfselen van de in de polders gezonkene kanonneerbooten op te zamelen; een twaalftal kleine vaartuigen, verscheiden ankers en veel touwwerk zouden gered zijn.

Vorst *Leopold* is Zaturdag avond te Brussel terug gekomen; hij heeft alzoo de overgave van de citadel, aan de Belgische troepen, welke gezegd is dat op heden zou geschieden en die hij bijwonen wilde, niet afgewacht. De maarschalk *Gérard* bevond zich nog gisteren te Antwerpen, maar werd heden, maandag, te Brussel gewacht.

De derde divisie van het Fransch leger, onder den generaal *Jamin*, en uit de brigaden *Zoepfel* en *Georges* (het 19e reg. ligte tr., het 18e, 52e en 58e van linie) bestaande, is gisteren Brussel moeten passeren; deze divisie marcheert, afzonderlijk bij regimenten, over Nivelles naar Frankrijk. De 2de divisie, onder den generaal *Achard*, strekt tot geleide van het eerste transport onzer wakkere verdedigers van de Citadel.

Door onderscheiden belgische bladen was aangekondigd, dat onze troepen op hunnen marsch door Gent zouden passeren; men heeft zulks echter ongeraden geoordeeld en last gegeven de stad te mijden, en de gevangenen op een uur afstands nachtverblijf te laten houden.

Het fransche leger, althans gedeeltelijk aftrekkende, kan nu ook het belgisch leger *zijne dreigende stelling* verlaten. Reeds spreekt men van het weder terugbrengen van deszelfs hoofd-kwartier van Lier naar Brussel.

— In het *Journal d'Anvers* vindt men uit Calloo van den 27sten geschreven, dat het dorp den Doel op nieuw bedreigd werd door onze vloot, die den vorigen namiddag eene positie voor hetzelve had ingenomen. De generaal *Sebastiani* had het grootste deel zijner divisie in den omtrek vereenigd; ook de generaal *Rumigny* bevond zich aldaar. In den namiddag waren slechts eenige kanonschoten gelost. Te Antwerpen heeft men echter vrijdag en zaturdag het geschut menigvuldig in die rigting gehoord.

— De belgische afgevaardigden hebben, in hunne zitting van Zaturdag, de ontwikkeling van het voorstel van den heer *Gendebien* aangehoord, doch zich, bij stemming, tegen het in overweging nemen verklaard van het tweede lid der gezegden voorstels, waarbij de vernietiging van den leeuw van Waterloo werd bepaald. Verscheiden leden, als de heeren *F. de Merode*, *de Robiano*, *Mary* en anderen hielden, het voor een kleingeestig denkbeeld, eene daad van vandalismus. De heer *Rodenbach* wilde de gevoelens overeen brengen, en wel door middel van den leeuw anders om te keeren, zoodat dezelve tegen Belgie's natuurlijken vijand – zoo hij zeide – gerigt stond. Alleen het eerste deel van het voorstel van den heer *Gendebien*, werd in overweging genomen en goedgekeurd; hetzelve luidt: » dat de belgische natie aan het fransche leger dankzeggingen toebrengt, uit erkentenis voor de diensten door het fransch leger, op twee gedenkwaardige tijdstippen bewezen, en zij dat leger, ter gelegenheid van het beleg van Antwerpen, een bewijs van nationale erkentelijkheid wil geven." — Bij den senaat is door den heer *de Robiano* een dergelijk voorstel gedaan, doch hier, » uithoofde het edel gedrag, de dapperheid en krijgstucht van het fransch leger bij het beleg van Antwerpen," en daarenboven voorgesteld, dat de maarschalk *Gerard*, uit naam van de belgische natie, met eenen eeredegen zou beschonken worden. Het onderzoek van dit voorstel werd aan eene commissie opgedragen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten December.

Het gouvernement heeft reeds gisteren de tijding ontvangen dat de Koning der Nederlanden de overgave der beide forten Lillo en Liefkenshoek heeft geweigerd. Of dit ten gevolge zal hebben dat het Noorderleger geheel of voor een gedeelte in Belgie zal achterblijven is thans de vraag, die echter, naar den inhoud der laatst ontvangene Engelsche dagbladen, ontkennend zoude moeten beantwoord worden. Overigens bevestigt het zich meer en meer, dat de onderhandelingen over de beslissing der Belgische kwestie niet te Londen maar te Frankfort, en meer bepaald nog, tusschen de gezanten van Frankrijk en Pruissen zullen worden gevoerd. Reeds heeft de bondsvergadering aan het ministerie een protest doen overhandigen, tegen de schending van derzelver grondgebied, door de troepen, die, zich naar Belgie begevende, Arlon en andere plaatsen van het Groot-hertogdom zijn doorgetrokken.

— Het dagblad *le Temps* spreekt stellig het gerucht tegen, volgens hetwelk het Oostenrijks kabinet zich ten aanzien der Russische tusschenkomst in de Turksche zaken aan Frankrijk en Engeland zoude hebben aangesloten. Integendeel zoude het hof van Weenen, belang hebbende bij en de instandhouding van het Turksche rijk, aan Rusland zijne volkomene toestemming tot eene gewapende tusschenkomst hebben gegeven, en ten gevolge van dien zoude het al verder zijn, dat de graaf *Pozzo di Borgo* gisteren zeer onverwacht den last heeft ontvangen, om zich ter minnelijke schikking van hetzelfde vraagstuk naar Londen te begeven, waarheen het stellig is, dat hij reeds morgen op reis gaat.

— De verwisseling in het personeel der gezanten die reeds sints eenige dagen werd aangekondigd, heeft haar beslag gekregen. De maarschalk *Maison* is tot gezant te St. Petersburg benoemd, en wordt te Weenen door den heer *de St. Aulaire* vervangen. Naar Rome is de graaf *de Latour Maubourg* verplaatst; de heer *Durand de Mareuil* naar Napels, en eindelijk de heer *Charles Bresson* naar Berlijn.

— Sir *Stratfort Canning* is naar Madrid vertrokken, na vooraf een aantal conferentien met de ministers en met de vreemde gezanten te hebben gehouden. Volgens den *Temps* zoude het Fransch kabinet zich niet zoo beslissend in de zaken van Schier-eiland willen inlaten, als voor eenige dagen vermeld werd, maar integendeel het beleid nagenoeg geheel aan het Engelsch bestuur overlaten.

Hetzelfde dagblad wil dat het ministerie op herhaald aanzoek der vreemde gezanten geheel het voornemen heeft laten varen, om over het lot der hertogin *van Berrij* bij wetgeving te doen beslissen. Men zou integendeel besloten hebben aan het einde der zitting haar de vrijheid te geven en naar Weenen of Napels over te brengen.

— De heer *Guizot* wiens ongesteldheid hem tot nu toe verhinderd heeft om aan de discussien in de kamers deel te nemen, is gisteren voor het eerst uitgegaan.

— Van den heer *de Chateaubriand* ziet morgen een vlugschrift het licht onder den titel van: *Betoog over de gevangenschap van Mevrouw de Hertogin van Berrij.*

— Het gouvernement heeft aan alle de leden van zoogenaamd Nationaal Komité der poolsche uitgewekenen, die onlangs eene rustverstorende proclamatie aan hunne landgenooten hebben gedaan, het verblijf in de hoofdstad ontzegd. De Russische gezant heeft volgens de liberale bladen hoogstdringend op dien maatregel aangedrongen.

— De fondsen waren heden (28 *December*) genoteerd de 5 pCt. kont. 99, 55; op tijd 99, 65; de 3 pCt. kont. 69, 50; op tijd 69, 40; Napl. renten kont. 82, 15; op tijd 82, 25; Sp. perp. 59¼ kont.; 59 *drie achtste* op tijd; Cortes 12.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten December.

Te Weenen is onlangs reeds een Engelsch koerier doorgekomen die ten aanzien der onderhandelingen door den Turkschen zaakgelastigden te Londen aangeknoopt, vrij gunstige berigten overbragt. De Engelsche regering zoude het gewigt der Oostenrijksche aangelegenheden volkomen gevoelen en geneigd zijn, om *Ibrahim*-basta krachtdadig tegen te gaan, hetgeen welligt tot eene dergelijke overeenkomst tusschen eenige mogendheden aanleiding zoude geven, als die, welke voor de onafhankelijkheid is werkzaam [illegible]

(*Allgem. Zeitung.*)

— De eerste kolonne der Beijersche troepen naar Griekenland bestemd, is den 16den dezer te Triest aangekomen en zoude reeds binnen twee dagen worden ingescheept.

Vervolg der beloofde vroegere rapporten van den generaal *Chassé*, van af den 4den dezer (*in de Staats-Courant van Vrijdag ll. medegedeeld.*)

De vijand heeft schietgaten op de regterflank der contregarde van de esplanade ingesneden, om de attaque op St. Laurent te ondersteunnn, en voor de laatstgemelde eene bres-batterij te openen; maar door de regter-face en flank van bastion n°. 1, *en revers* genomen zijnde, is het verblijf aldaar onmogelijk gemaakt, en het verrigte werk door ons uitmuntend gedirigeerd geschut plat geschoten. De uitwerking van het werpgeschut van het front I—II schijnt het verblijf in de lunette Montebello ook ten uiterste moeijelijk te maken.

Ons verlies van den 30sten November tot en met den dag van gisteren bedraagt 25 manschappen aan dooden, benevens 5 officieren en 62 onderofficieren en manschappen aan gekwetsten, en 3 gekwetsten gevangen.

9 December. De vijand wordt steeds in zijne werkzaamheden, door ons wel aangebragt vuur, zeer belemmerd, en ondergaat aanhoudend aanmerkelijke verliezen aan dooden en gekwetsten.

Het vuur dezen morgen wederom met meer hevigheid begonnen zijnde, duurt den geheelen dag voort. Ons verlies op heden is van groot aanbelang; de gebouwen storten alom in; de werken van den vijand worden met het beste gevolg bevochten.

10 December. Den afgeloopen nacht is het vuur van den vijand veel levendiger geweest dan in de vorige nachten, en ten 7 ure is hetzelve wederom op eene geweldige wijze begonnen. Het schijnt dat de vijand nieuwen voorraad van ammunitie ontvangen heeft. De bomvrije keukens beginnen zich te begeven; drie derzelve zijn reeds onbruikbaar. In het algemeen zijn geene blinderingen tegen zoodanig vuur bestand.

Ik schat mij gelukkig het zoo ver te hebben kunnen brengen, dat de stad, in deze omstandigheid, voor als nog neutraal heeft kunnen blijven, want in het tegenovergesteld geval, zoude de flotille voor de stad, benevens het Vlaamsch Hoofd, door de zoo groote overmagt van het vijandelijk geschut, reeds lang van de zijde der stad vernield zijn geweest. Ik heb dan ook van deze omstandigheid gebruik gemaakt, om al de vervoerbare gekwetsten naar het Vlaamsch Hoofd over te doen brengen, dewijl ik mij in de onmogelijkheid bevind, deze lijders eene veilige schuilplaats te bezorgen, wijl de lokalen alom voor het gewelddadig vuur des vijands bezwijken, welke door het brutaal misbruiken van zijne overmagtige middelen om de citadel te vernielen, dit doel wil bereiken, dat hem anders te veel tijd, moeite en verlies aan manschappen zou gekost hebben.

De bomvrije lokalen geene zekerheid meer opleverende om de rustende manschappen te kunnen opnemen, zoo is thans alles wat niet werkzaam is in de poternes, communicatien en galerijen te zamengedrongen, hetgeen vele belemmering voor de werkzaamheden der artillerie, en passage van het geschut en ammunitie veroorzaakt. Echter is de bezetting vol moed, en in het algemeen van zeer goede dispositie; vooral is het gedrag der artillerie boven allen lof verheven: dezelve verrigt wonderen.

Sedert het begin van het bombardement, zijn thans 8 à 10 vuurmonden geheel onbruikbaar geworden, en 15 affuiten buiten staat gesteld; zijnde er thans nog maar weinige reserve-affuiten voorhanden.

Ons verlies op gisteren bestaat in 2 dooden en 17 gekwetsten, zoodat de totaliteit van het verlies heden uit 5 officieren en 84 soldaten gekwetst, en 28 dooden bedraagt.

Verder heb ik de eer Uwer Exc. te berigten, dat de heer kolonel *de Gumoëns* van den generalen staf, en de heer kapitein der artillerie *van Rappard*, in den nacht tusschen den 4 en 5den dezer, ten één ure, alhier behouden zijn aangekomen, welke overtogt met het allergrootste gevaar vergezeld is geweest. Vooral heeft de aankomst van den Kolonel bij mij het grootste genoegen verwekt.

Ik neem de vrijheid Uwer Exc. te verzoeken om dit rapport, hetwelk in alle haast is opgemaakt, voor zoo ver hetzelve de ons overgekomene desastres betreft, niet bekend te willen maken.

De generaal der infanterie, opperbevelhebber der citadel en Zijner Majesteits zeemagt op de Schelde voor Antwerpen.
Baron Chassé.

Hoofdkwartier citadel van Antwerpen, den 12den December 1832, 's avonds ten 6 ure.

Mijn rapport van den 10den dezer liep tot 's avonds 5 ure. Als een vervolg op hetzelve, heb ik thans de eer Uwe Excellentie te rapporteren dat ik dien dag, des avonds ten 5 en een half ure, gelast heb, op de vijandelijke werken een uitval te doen, dewelke door een detachement van 60 manschappen der 10de afdeeling infanterie, onder de orders van den kapitein *Morre*, benevens een detachement mineurs en werklieden, onder de bevelen van den 1sten Luitenant *Camerling* der mineurs, met het beste gevolg is uitgevoerd geworden, zijnde ruim 20 ellen der vijandelijke sappe vernield en een zestal handmortieren in het water geworpen of onbruikbaar gemaakt. De 2de Luitenant *Naritzing* is hierbij gesneuveld; de kapitein *Morre* zwaar gewond en aan de gevolgen overleden, benevens 1 korporaal en 7 manschappen ligter gewond en 1 mineur gevangen genomen.

Dien dag is de flankeur *Caset* der 9de afdeeling infanterie, geboortig van Rijssel, met medeneming van deszelfs wapens, van de wacht aan het verbrande arsenaal, naar den vijand overgeloopen.

11 December. Het vuur des vijands, zoo wel als dat van ons, wordt den geheelen nacht doorgezet; er werd onafgebroken getirailleerd.

Des morgens werd bespeurd, dat de vijand eene opening bij den beer voor de courtine I—II heeft aangebragt, en wel door het vuur eener lage batterij, welke waarschijnlijk tot dat einde bij de lunette Montebello was aangelegd. De grachten loopen daardoor bij elk tij droog.

Het vuur des vijands is gedurende den geheelen dag zonder tusschenpoozen voortgezet.

De ingang van het kruidmagazijn in bastion n°. 1 wordt door eene bom ingeslagen. Door de tegenwoordigheid van geest eens kanonniers wordt echter voorgekomen, dat het vuur zich aan de ammunitie mededeelt.

De kelder onder de groote kazerne, welke men volkomen bomvrij beschouwde, wordt mede door de bommen doorgeslagen, als ook de kelder onder eene andere kazerne, zoodat er thans niets dan de poternes en communicatien in de bastions overblijven, om het rustend gedeelte van het garnizoen te plaatsen, hetwelk zoodanig is ineen gedrongen, dat de grootste helft moet staan, terwijl het andere gedeelte zittende of liggende een weinig kan uitrusten.

Onze toestand wordt zeer gevaarlijk, aangezien deze bomvrije plaatsen niet voor eene enfilade verzekerd zijn, wanneer de vijand zijne demonteer-batterijen geëtablisseerd heeft.

Gedurende deze 24 uren zijn door den vijand vijf onzer stukken gedemonteerd geworden.

12 *December.* Het kanonvuur is niet zoo levendig als gisteren, maar de bommen vallen zonder tusschenpoozing, en doen al het nog staand muurwerk der gebouwen instorten. De fusillade langs het geheele front van attaque wordt zonder ophouden van wederzijden met drift onderhouden. Onze artillerie brengt gedurig vertraging, zoo in het vuur als in de werkzaamheden des vijands, te weeg. De approche, die zich *en zigzag* langs den bedekten weg der contregarde van de esplanade uitstrekte, is door den vijand thans dwars over het glacis van bastion no. 2, in de directie van de saillant des bedekten wegs van hetzelve, gerigt, zonder echter tot aan de kapitaal genaderd te zijn.

Te vergeefsch zoude men in de geschiedboeken een zoodanig brutaal bombardement, als hetwelk de vijand tegen deze sterkte bewerkstelligt, zoeken aan te treffen. Nimmer heeft zoodanige gebeurtenis bij een beschaafd volk plaats gehad; de regen van bommen en granaten gaat alle verbeelding te boven. Het garnizoen is echter steeds met goeden moed bezield.

Door het dagelijks droog loopen der grachten, wordt de verdediging veel verzwaard, en de te nemen voorzorgen zeer vermeerderd; dewijl, ingeval men niet op zijne hoede is, de lagen flanken bij nacht beklommen zouden kunnen worden.

Ons verlies bestaat thans uit 36 gesneuvelden, 136 gekwetsten en 4 vermisten.

(*Het vervolg in een volgend Nommer.*)

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 29 December 1832.

		Prijs	gebl.
Nederlanden,	Werkelijke schuld, 2½ pCt.	ƒ 40¾ à 41½	41 $\frac{1}{16}$
	Uitgestelde schuld.	- ⅞ à $\frac{15}{16}$	
	Kansbiljetten.	- 15 à 15½	15¼
	Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 67¾ à 68¾	68
	Idem idem., 3½ pCt.	- 54 à 54¾	54½
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 91½ à 92	91¾
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 97¾ à 98	97¾
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 76¼ à 77	76¾
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99¾ à 100⅛	99 $\frac{13}{16}$
	Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- à	
Frankrijk,	inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 70 à 70½	70¾
Rusland,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 93⅝ à 94	93⅝
	Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	- 94¼ à 95	94½
Spanje,	Certific. Amst., 5 pCt.	- 54 à 54½	54¾
	Dezelfde 3 pCt.	- 33 à 33⅛	33⅛
	Uitgestelde schuld.	- 8 à 8¼	

Voor het Rijk.

*** De fungerende Agent van 's Rijks Kassier te *Breda*, noodigt ingevolge Art. 4 der Wet van 22 November 1832 (Staatsblad n°. 54) mits deze uit de respective Inschrijvers in de Vrijwillige Negotiatie bij genoemde Wet vastgesteld, om uiterlijk binnen *veertien dagen* hunne verklaringen in te zenden, omtrent de op naamstelling en splitsing der bewijzen van Inschrijving, en bij zoo verre dit niet reeds is geschied, ook de opgaaf van de Inschrijvers welke verkiezen hunne Fournissementen in Geld en Effecten te doen.

Breda, den 28 *December* 1832.

J. VAN TETS.

*** Met permissie van den Heere Burgemeester van *Oosterhout*, groote Troep KOORDDANSERS, onder Directie van *NIEMECZEK.* Ten huize van GOVERT TEMPLAAR, in *het Hof van Holland* te *Oosterhout.*

Op Woensdag den 2 en Donderdag 3 December 1833, des avonds ten half zeven ure, bestaande in GROOTE ACROBATISCHE EXERCITIEN op een, twee en drie Koorden, en PLASTISCHE VOORSTELLINGEN. Breeder bij aangeplakte affiches.

1 Rang 99 Cents, 2 Rang 60 Cents.

STOOMPACKET-VAART

tusschen ROTTERDAM en LONDEN,

IN DIENST DER GENERAL POST OFFICE,

De Agenten der General Steam Navigation Company, te Londen, brengen hiermede ter kennisse van Heeren Reizigers en den Handel, dat hunne Stoompacketten, gedurende het Winter-Saisoen, van *Hellevoetsluis* of *Brielle* iederen *Woensdag* en *Zaturdag* zullen vertrekken, zoodra de Brievenmaal aan boord zal zijn; zullende Reizigers, Effecten, Specie en Monsters eene gelegenheid worden aangeboden van Rotterdam naar de Stoompacket.

Woensdag den 2 Januarij, des morgens ten 5 ure.
Zaturdag „ 5 „ „ „ „ 7 „

Reizigers worden verzocht, hunne Bagage des avonds te voren, te doen bezorgen; alsmede hunne plaatsen te nemen en zich van paspoorten te voorzien; zullende er geene Effecten of Monsters later dan 10 ure des avonds vóór het vertrek worden aangenomen. Nadere inlichting aan het Bureau in de Boompjes, A. n°. 93.

De Agenten {W. SMITH & Co. en P. A. VAN ES.

*** De ondergeteekenden kunnen, onder warme dankbetuiging, berigten, dat de aanzienlijke Inteekening op: LA PRIERE D'ASA, *Roi de Juda, avant de livrer bataille aux Ethiopiens; par* L. G. JANSE, *Pasteur à Breda*, uitgegeven ten voordeele onzer Dappere Gekwetsten, in den jongsten strijd, het reeds noodzakelijk heeft gemaakt, eene Tweede Druk ter perse te leggen.

Zij noodigen mitsdien hunne belangstellende Landgenooten, uit de nog voorhanden zijnde Inteekening-lijsten ten spoedigste aan hen terug te zenden.

BROESE & COMP.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.